PROPERTY OF ACKU

DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۱۲۷

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

یوولسم کال - دویمه دوره، ۱۱۲۷ مه گڼه، پر له پسې ۲۲۰۱ گڼه د ۱۳۹۰ل.د وري ۲۷ مه - د یک شنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق شوال المکرم ۲۰ مه د ۲۰۱۱ د سپتمبر ۱۸ مه

د افغانستان او پاکستان دښمن یو او باید پر ضد یې په گډه مبارزه وشي

د بهرنیو چارو وزارت مرستیال جاوید لودین وایي چې د افغانستان او پاکستان دښمن یو او باید پر ضد یې په گډه مبارزه وشي. جاوید لویدن دغه څرگندونې ورم مازیگر په اسلام اباد کې له خپل سیال سلمان بشیر سره له لیدنې وروسته په یوه گډه خبري غونډه کې وکړې. جاوید لودین د افغانستان او پاکستان ترمنځ د گډې کاري ډلې په غونډه کې د یوه پلاوي په مشرۍ اسلام اباد ته تللی دی. هغه له دې لیدنو وروسته له سلمان بشیر سره په یوه گډه خبري غونډه کې د پاکستان په وروستیو ځانمرگیو بریدونو، ۲مخ

ایا د کابل بانک مسئله به هېواد له اقتصادي بحران سره مخ کړي!؟

۳مخ

د لوی او بښونکي خدای ﷻ په نامه

سرمقاله

صلح مصنوعی شبکۀ حقانی، نیاز دیپلوماسی ریاکار پاکستان

روز گذشته سراج الدین حقانی رهبر شبکۀ حقانی که دستۀ مهمی از مخالفان مسلح را تشکیل می دهد؛ اعلام داشت که اگر گروه طالبان به گفتگوهای صلح بپیوندد، شبکۀ وی نیز حاضر است، در این مذاکرات سهم بگیرد.

باید گفت که شبکۀ حقانی و رهبر آن سراج الدین حقانی از دشمنان سرسخت امریکا در منطقه به شمار می رود که بیشتر عملیات های نظامی اش از وزیرستان شمالی برنامه ریزی می شود؛ در طول ده سال گذشته، این شبکه، چندین حملۀ مرگبار را بر علیه نیروهای امریکایی و اهداف هندی در افغانستان انجام داده است که از آن جمله، می توان از حمله بر پایگاه نیروهای امریکایی در خوست که در نتیجۀ آن، ده ها افسر شبکۀ استخباراتی امریکا "سی. آی. ای" کشته شد؛ حمله بر سفارت هند و مهمانخانۀ این کشور در شهر کابل، همچنان حملات اخیر در ولسوالی سیدآباد ولایت میدان وردک و حملۀ دسته جمعی روز سه شنبۀ گذشتۀ انتحاریان بر سفارت امریکا و قوماندانی آیساف در شهر کابل، یادآور شد. به همین اساس، شبکۀ حقانی و اعضای وابسته به این شبکه از افراد مطلوب امریکایان در پاکستان و افغانستان می باشند؛ ایالات متحده تنها در بدل مرگ و یا دستگیری سراج الدین حقانی ۵ میلیون دالر جایزه تعیین نموده است.

به هر حال آنچه که در اینجا بسیار قابل توجه است، این است، در گفتگویی که توسط سراج الدین حقانی با خبرگزاری رویترز صورت گرفته، از دو چیز بسیار مهم یادآوری شده است. نخست اینکه شبکۀ حقانی نیز، حاضر به مذاکره با امریکا و دولت افغانستان است و دوم اینکه شبکۀ حقانی در حال حاضر در خاک پاکستان نه بلکه در مناطق قبایلی افغانستان نزدیک سرحد پاکستان مستقر می باشد.

این گفتگو درست دو روز بعد از اظهارات لیون پانیتا وزیر دفاع امریکا در مورد حملات اخیر طالبان بر سفارت امریکا در قلب کابل انجام می شود؛ وزیر دفاع امریکا در واکنش به این حمله گفته بود که طراح این حمله شبکۀ حقانی می باشد و در ضمن به پاکستان هشدار داد که ایالات متحدۀ امریکا "هر اقدامی انجام می دهد" تا از نیروهای امریکایی که توسط جنگجویان مستقر در پاکستان هدف قرار می گیرند، دفاع کند.

این سخنان پانیتا این مسأله را واضح می سازد که امریکا دیگر در مورد حملات شبکۀ حقانی که از خاک پاکستان بر پایگاه ها و سربازان امریکایی برنامه ریزی به اجرا درمی آید، خاموش نخواهد ماند و روزی به اقدامی متوسل خواهد شد که درامۀ قتل اسامه بن لادن را باردیگر به نمایش خواهد گذاشت؛ چیزی که می تواند، هویت و چهرۀ اصلی پاکستان در راستای مبارزه با تروریزم را برملا خواهد ساخت.

به عنوان سخن آخر باید ابراز داشت که اظهارات اخیر رهبر شبکۀ حقانی یک امر اتفاقی نبوده، بلکه چیزی می باشد که به وسیلۀ شبکه های مربوط به دستگاه های استخباراتی پاکستان تلقین و روی صحنه قرار می گیرد، تا پاکستان با توسل به این ترفند بتواند، از میزان قهر و غضب امریکاییان که از بعد از رویداد سیدآباد وردک و واقعۀ روز سه شنبۀ شهر کابل در برابر پاکستان به جوش آمده است، بکاهد و چنین وانمود سازد که شبکۀ حقانی یک شبکۀ معتدل و مایل به مذاکرات صلح بوده و از سوی دیگر، به صورت تلویحی این قضیه را معکوس بنماید که مقر اصلی فعالیت های این شبکه در پاکستان است. پاکستان در تلاش است، با این راهکارها، باردیگر با بسیار چشم سفیدی اذهان عامه در سطح جهانی را بفریبد و چرخ دیپلوماسی ریاکار و دوگانه اش را همچنان فعال و مصون داشته باشد.

افغانان له ګڼو رواني ناروغیو سره مخ دي!

میوند

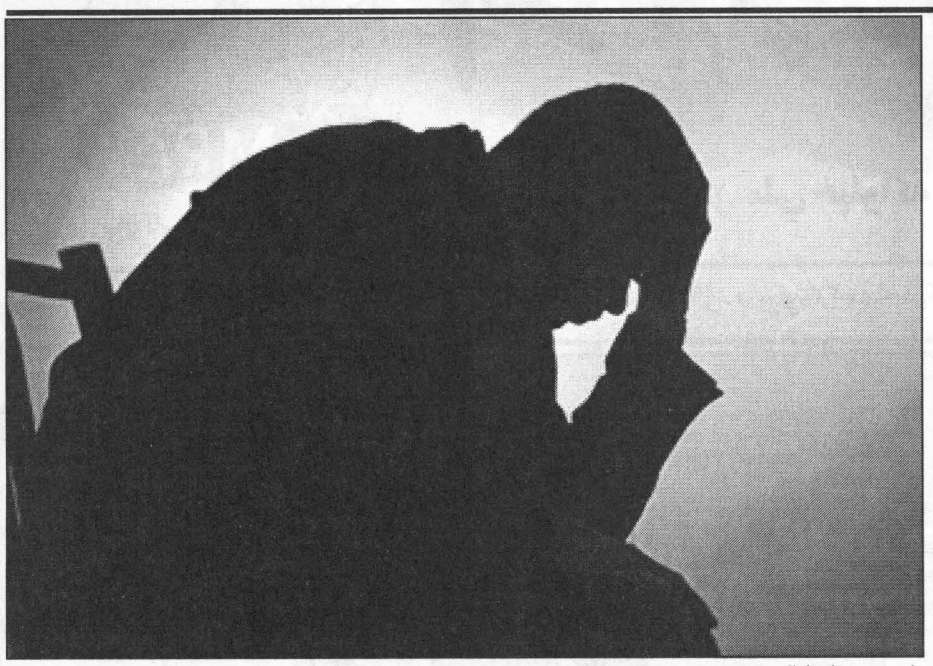

افغانان شاوخوا دېرش کلنې کورنۍ جګړې اوله دې جګړې څخه متولدو ناخوالو پر مختلفو رواني ناروغیو اخته کړي او د ناروغیو کچه یې بیا په وروستۍ لسیزه کې خپل اوج ته رسېدلې ده.

رواني ناروغي تر نورو ناروغیو یوځه بل ډول وي، داسې نه وي، چې د سړي وجود یا د وجود غړي ورسره په درد وي او یا تېر ځور پرې، خو په ټولیز ډول بیا دا ناروغي شاید تر نورو ناروغیو یو څه خطرناکه او شدیده وي، دا ځکه چې غیر رواني ناروغۍ ژر تداوي کېږي، خو رواني ناروغۍ ژر نه شي تداوي کېدای او ځینې خو یې داسې هم دي، چې ډېرې صعب العلاجه بلل کېږي او بلاخره په لېونتوب منجر کېږي. که په افغانستان کې درواني ناروغیو پسمنظر په صحیح توګه مطالعه کړو، ویلای شو، چې رواني ناروغیو په دې هېواد کې له ډېر پخوا نه څه ناڅه وجود درلود، خو هغه مهال د تشخیص دومره پرمخ تللې ټکنالوژی نه وه موجوده چې دا ډول ناروغیو درک یې لګولی وای او نه یې هم کچه داوس په پرتله په بره ختلې وه، اما اوس اوس دا ناروغي تر بل هر وخت په دې هېواد کې زیاته شوې او دا کچه ورو ورو په لوړېدو ده او د هرې ورځې په تېرېدو سره د دې ډول ناروغیو د ناروغانو په شمېر کې زیاتوالی راځي. موده مخکې په دې اړه په یوه خپاره شوي راپور کې ویل شوي وو، له څه وخته راهیسې له افغانستان څخه کوټې ته د هغه ناروغانو راتګ زیات شوی دی چې پر اعصابي او رواني ناروغیو باندې اخته دي او شمېریې ورځ په ورځ پسې زیاتېږي.

په افغانستان کې د څه له پاسه دریو لسیزو جګړو په دوران کې ډېرې کسان د ناوړه ژوند تېرولو سره سره پر ېبلابېلو ناروغیو اخته شوي دي. که څه هم تر اوسه پورې په افغانستان کې د درملنې لپاره ښه او پوره زمینه نه ده برابره او ډېرې ناروغان بهر نیو ملکونو ته د درملنې لپاره ځي، نو دا رنګه په کوټه کې هم داعصابي او روحي ناروغیو پر متخصصو ډاکټرانو باندې د ناروغانو ډېره ګڼه ګونه وي. دغه ناروغان چې د افغانستان له ېبلا ېبلو سیمو څخه هلته ځي، زیاتره یې بلوچستان ایالت ته نژدې ولایتونو لکه کندهار، هلمند، هرات او داسې نورو سیمو خلک وي. دوی بلوچستان ایالت مرکز کوټې ته د درملنې لپاره ځي.

تر کال نېږدې وروسنیو هغه راپورونه خپاره کړل چې په افغانستان کې د حکومت، ناټو او د طالبانو تر منځ د جګړې په مهال داسې وسلې کارول کېږي چې هغه پر اعصابو باندې ناوړه اغېزه کوي. نه یوازې دا چې په افغانستان کې د جګړې پر مهال د زهري له وسلو د استعمال له وجې خلک پر اعصابي ناروغیو اخته کېږي، بلکې دلته هر چا او هرې کورنۍ یو دوه کسان له لاسه ورکړي دي، د دې ناروغیو لویه وجه یې همداده.

څه وخت وړاندې د ملګرو ملتونو روغتیایي اداري هم په خپل یوه راپور کې ویلي وو چې په دوه زره شلم کال کې به په نړۍ کې تر ټولو زیاتي دوایاني د اعصابي ناروغیو استمعالېږي، ځکه چې خلک له یو لړ ستونزو سره لاس او ګرېوان دي او په دې توګه دا ناروغي تر بل هر ځای په افغانستان او له افغانستان سره سره په کوټه او پېښور کې هم ډېرې زیاتې دي او وجه یې هم بدامني، له بدامنۍ څخه پیدا کېدونکې نورې ناخوالې، ډول ډول وسلې کارول او نور دي.

دا په داسې حال کې ده چې کارپوهانو لا له مخکې په افغانستان کې په یورانیوم او داسې زهري وسلو د کارولو په اړه خپګان ښکاره کړ چې د داسې وسلو په استعمال په نړیواله کچه بندیز لګول شوی دی. وړم کال داسې اسناد هم خپاره شول چې له مخې یې څرګندېدله چې امریکا او ناټو پوځونو په افغانستان کې په یورانیوم ککړې وسلې کارولي، چې له املې یې دانسانانو پر روغتیا، نویوزېږېدلو ماشومانو پر بدشکله کېدو او د حیوانانو تر څنګ پر کرهنه هم بده اغېزه کړېده.

خو په ټولیز ډول موږ ویلای شو، چې رواني او عصبي ناروغۍ د ېبر نور مهم لاملونه هم لري. پر یورانیمو ککړې وسلې هم د رواني ناروغیو په کچه کې لوړوالی راوستلی شي او د ېبلابېلو نورو نارغیو لامل هم کېږي، خو موږ باید ټوله اتکا یوازې پر دا ډول وسلو ونه کړو او یوازې دا فکر ونه کړو، چې د رواني ناروغیو اصلي لامل کیمیاوي وسلې دي، بلکې دا ډول ناروغۍ د ېبر نور مهم ارخونه هم لري. له هغو جملې نه یو بې امني ښوولای شو، دا داسې یو څه دي، چې پخپله په انسان کې د اندېښنو، وېرې، اضطراب او ورخطایي لامل کېږي او دا ورو ورو په انسان کې رواني ناروغیو ته لار پرانېزي. بل څه چې باید اشاره ورته وکړو، دادي، چې په دې هېواد کې لوړه او فقر په کافي اندازه واکمن دي، د دې هېواد نژدې اتیا یا نوي په سلو کې خلک له لوړې او فقر څخه سرټکوي، خو له همدې جملې نه شاید شل یا دېرش په سلو کې داسې خلک هم وي، چې د ژوندانه لومړنیو اړتیاوو ته هم سم لاسرسی ونه لري او دا هم پخپله په انسان کې درواني ناروغیو وجود پیاوړی کوي او انسان له ډول ډول رواني ناروغیو سره مخ کوي. بل څه چې مهم دي، دادي، چې په دې هېواد کې سخته بېکاري موجوده ده، روزګار نه شته، کار نه شته، خلک دیوې ګولې ډوډۍ پیدا کولو لپاره له ډېرو اندېښنو او خطرونو سره مقابله کوي، چې دا هم دانسان پر نفسیاتو ناوړه اغېزه اچوي او رواني ناروغۍ ته لار پرانېزي. همدارنګه ټولنیز عدالت او ټولنیز سلوک هم تامین نه دی. کله چې ټولنیز عدالت او ټولنیز سلوک تامین نه وي، خلک ناراحتي، حدس، کرکې ته مخه کوي او بلاخره د هغوی پر روح او روان باندې ناوړه اغېزه اچوي او له رواني ناروغیو سره یې مخ کوي. په دې ډول باید ووایو، چې رواني ناروغۍ یوه فردي ستونزه نه ده، بلکې دا یوا ټولنیزه ستونزه ده او ټولنیز حل ته اړتیا لري، چې تر ډېره یې ټولنیز حل هم په ټولنیز ثبات او سوله کې دی او تر څو چې سوله او ثبات رامنځ ته نه شي، نو شاید په دې هېواد کې درواني ناروغیو کچه نوره هم ډېره په بره لاړه شي.

د افغانستان او پاکستان دښمن یو او ...

سیلابونو او په پنجاب کې د رامنځ ته شوې ناروغۍ په اړه د افغانستان په استازیتوب خواشیني څرګنده کړه. د نوموړي په وینا، ولسمشر حامد کرزی په دیر کې د جنازې پر مهال په شوي ځانمرګي برید، چې په ترڅ کې یې تر ۴۵ تنو پورې ووژل شول او د سند ایالت په سیلابونو ژور خواشینی شوی دی. لودین زیاته کړه: ((د دیر ځانمرګي برید وښوده، چې د افغانستان او پاکستان دښمن یو دی او ددې پر ضد باید په ګډه مبارزه وشي.)) د بهر نیو چارو وزارت مرستیال وویل چې د ګډ دښمن پر وړاندې ګډه مبارزه دواړه هېوادونه سره نور هم نژدې کوي. جاوېد لودین وایي چې په افغانستان کې سوله او ثبات د پاکستان له ملاتړ او مرستې پرته ناممکن دی، خو له ځینو ستونزو سره سره به دواړه هېوادونه په دې برخه کې مرسته کوي. له باجوړ ایجنسۍ څخه د تنبتول شویو هلکانو په اړه جاوېد لودین وویل چې ولسمشر حامد کرزی په دې پېښې هم سخت خواشینی شوی او اړونده چارواکو ته یې سپارښتنه کړې، چې د دې هلکانو په خوشې کولو کې له لوري هر ډول مرسته وکړي.

ایا د کابل بانک مسئله به هېواد له اقتصادي بحران سره مخ کړي!؟

که ولسي جرګه د کابل بانک د بحران د مخنيوي په موخه دوه پنځوس ميليون ډالره بودیجه تصويب نه کړي، هېواد به له اقتصادي ستونزو سره مخ شي.

دغه خبره د مالیې وزیر حضرت عمرزاخېلوال پرون دولسي جرګې په عمومي غونډه وکړه.

زاخېلوال وويل، چې نړيوال وجهي صندوق (ای ام اف) ويلي ترهغه به له افغانستان سره مرستې ونه کړي، ترڅو په دغه هېواد کې د بانکونو ستونزې نه وي هوارې شوي.

کابل بانک تېر کال د ناقانونه پورونو او نوروستونزو له امله له بحران سره مخ شو. وروسته يې يوه برخه د مالیې وزارت اړوند شوه او د نوي کابل بانک تر نامه لاندې فعاليت کوي، خو بله برخه يې تر اوسه تر څېړنو لاندې ده. د مالیې وزارت ددې بحران د له منځه وړو په موخه په کلنۍ بودیجه کې ۷۳ ميليون ډالره تځای ورکړې و، خو ولسي جرګې دا پيسې په بودیجه کې ونه منلې.

زاخېلوال نن د جرګې په غونډه کې ووېل، چې له يادو ۷۳ ميليون ډالرو څخه نږدې ۲۲ ميليون ډالره د کابل بانک له پورو ړيو تر لاسه شوي او ارتيا ده، چې ولسي جرګه پاتې څه د پاسه ۵۱ ميليون ډالره تصويب کړي. ده زياته کړه: ((که دغه پيسې تصويب نه شي، وجهي صندوق له افغانستان سره مرستې نه کوي، اوس خو نه، خو دوه درې مياشتې وروسته به له اقتصادي ستونزو سره مخ شو.)) د هغه په وينا، د روان زيردي کال د مارچ له مياشتې راهيسې د کابل بانک لپاره د يادې بودیجې د نه تصويب له امله ای ام ایف خپلې مرستې بندې کړې دي. د زاخېلوال د معلوماتو له مخې، د هر هېواد ونه له افغانستان سره خپلې مرستې د ای ام اف له لارې کوي.

دا په داسې حال کې ده، چې دا مهال د افغانستان ټوله پراختيايي او شاوخوا پنځوس سلنه عادي بودیجه له بهرنيو مرستو تمويلېږي. زاخېلوال وايي، چې ژر بايد د افغانستان په بانکي سيستم کې شته ستونزې لرې شي، ترڅو نړيوال وجهي صندوق له افغانستان سره خپلې مرستې پيل کړي. خو ده د يادو ستونزو په اړه نور څه ونه ويل.

د ولسي جرګې په پرونۍ غونډه کې د افغانستان بانک سرپرست محب الله صافي هم ګډون درلود او د مالیې د وزیر څرګندونې يې تاييد کړې.

صافي وويل، چې د افغانستان د بانکي سيستم د تکنالوژۍ او ارزونې په برخو کې ستونزې شته، چې بايد لرې شي.

دده په وينا، په افغانستان کې د بانکونو د ارزونې په موخه دوه بهرني شرکتونه حاضر شوي او ډېر ژر به خپل کار پيل کړي.

هغه زياته کړه، چې د کابل بانک له ورکړل شويو پورونو څخه، چې کچه يې ۴۸۷ ميليون ډالرو ته رسېده، تر اوسه ۶۷ ميليون ډالره تر لاسه شوي دي. خو په ولسي جرګه کې د پروان استازي صديق احمد عثماني وويل، چې ولسي جرګه به تر هغه د کابل بانک لپاره ۵۲ ميليون ډالره بودیجه تصويب نه کړي، تر څو چې ددې بحران لاملين بنديان شوي نه وي.

ده ونه ويل چې ددې بحران لاملين څوک دي، خو د کابل بانک پخواني دوه مشران او ستر سهم لرونکي شېرخان فرنود او خليل الله فېروزي دلويې څارنوالۍ تر تعقيب لاندې دي.

عثماني وپوښتل چې تر اوسه له کابل بانک او عزيزي بانک څخه څومره شکمنې پيسې ايستل شوي دي. خو زاخېلوال او صافي ددې پوښتنې په ځواب کې څه ونه ويل. په دغه جرګه کې د کابل استازي داوود کلکاني وپوښتل، هغو کسانو چې له کابل بانک څخه پور اخيستی ټکس هم ورکوي او که څنګه؟ د مالیې وزیر ددې پوښتنې په ځواب کې ووېل، چې دوی د کابل بانک له پور وړو غوښتي، چې پور له ټکس سره يوځای ورکړي.

خو ده په وينا پوره وړې وايي، چې د ټکس ورکول په اسلام کې حرام دي. د خپرو شويو راپورونو له مخې، د کابل بانک ټول پور له ټکټانې سره څه باندې ۹۰۰ ميليون ډالره و.

د پڑواک د راپور له مخې، په ولسي جرګه کې د پکتيا استازي ګل بادشاه مجيدي له يادو حکومتي چارواکو وغوښتل چې د کابيني او ملي شورا د هغه غړيو نومونه په ډاګه کړي، چې له کابل بانک څخه يې پور اخيستی دی. خو زاخېلوال ووېل: ((دا زما مسوولیت نه دی، چې ددې کسانو نومونه په ډاګه کړم او دا کار شخيصتونو ته توهين دی.))

خو د افغانستان بانک پخواني مشر عبدالقدير فطرت د ولسي جرګې په يوه غونډه کې د کابل بانک د يو شمېر پورو ړيو نومونه يادې کړي دي.

په دې نومونو کې د ولسمشر حامد کرزي د ورور محمود کرزی او د ولسمشر د لومړي مرستيال د ورور محمدحسين فهيم او ځينې نورو کسانو نومونه په کې شامل وو.

نگاه ویژۀ سیاست خارجی امریکا به پاکستان

پاکستان به عنوان یکی از کشورهای شرق میانه؛ از دوران جنگ سرد مورد توجه سیاست خارجی امریکا قرار گرفت. از آن زمان به بعد، نگاه روزنامه نگاران امریکایی بر این جامعه دوخته شد، تا گزارش های آنها یکی از مولفه های تصمیم گیری سیاستمداران امریکایی در مورد این کشور باشد.

"بازی با آتش" نام کتابی است که یک خبرنگار زن امریکایی به نام 'پامیلا کانستابل' آنرا به رشتۀ تحریر درآورده است. این خبرنگار روزنامۀ واشنگتن پست که مقالات متعددی در مورد اوضاع افغانستان و پاکستان نوشته، مدتی در افغانستان زنده گی کرده است.

'پاکستان خاری در پهلوی طالبان'، 'بربادرفتن آرزوی تغییر در افغانستان'، 'تمرکز بر طالبان و تضعیف مبارزه با مواد مخدر'، از جملۀ مقالاتی است که از وی در روزنامه های عربی الجریدۀ کویت، الاتحاد و البیان امارات ترجمه و منتشر شده است.

به نظر می رسد، مهمترین ویژه گی کتاب کانستابل این است که وی، چکیده یی از تجارب خود را به عنوان خبرنگار حاضر در عرصه های سیاسی - اجتماعی پاکستان به کار گرفته و در گزارش خود فقط به کتاب ها و اسناد موجود در کتابخانه ها اکتفا نکرده، بلکه در گفتگو با گروه های مختلف جامعۀ پاکستان، به بررسی وضعیت قشر کم درآمد و فقیر این کشور و نیز، وضعیت زنان در این جامعه پرداخته است.

نویسنده علاوه بر نام اصلی کتاب، 'بازی با آتش' یک عنوان فرعی نیز، برای آن انتخاب کرده است که ' پاکستان و جنگ با خود' نام دارد.

پامیلا کانستابل درمورد یافته های خود می نویسد: دراین اثر به رشد روند افراطی گری و خشونت در بخش های مختلف جامعۀ پاکستان پرداخته و معتقدم در این چارچوب، به منظور تحقق اهداف مشخصی، از عقاید مردم سوء استفاده می شود، اقدامی که نه تنها منافع ملی این کشور را خدشه دار می سازد، بلکه با توجه به اینکه پاکستان سلاح اتومی در اختیار دارد، منافع جهان را نیز، در معرض خطر قرار می دهد. به عبارت دقیقتر با توجه به حضور نظامی گستردۀ امریکا در پاکستان، منافع واشنگتن را نیز، در معرض تهدید قرار می دهد. نویسنده در معرفی پاکستان می نویسد: به محض شنیدن نام این کشور، سرزمینی که به گفتۀ مورخان، مهد تمدن هند قدیم بوده و سرزمین رودهای بزرگ آسیا و از کهنترین تمدن های شبه قارۀ هند است، به یاد می آید. پاکستان گذرگاه اصلی شبه قارۀ هند به نقاط دور دست آسیای مرکزی و نیز، منطقۀ عربی و شرق میانه است؛ از همین رو، عجیب نیست که این مناطق در طول تاریخ، صحنۀ جنگ ها و یکه تازی های امپراتوری های مختلف بوده و از دیرباز، رهبران کشورهای مختلف به آن چشم طمع داشته اند که معروفترین آنان اسکندر مقدونی بود. این کشور همچنین به عنوان بخشی از شبه قارۀ هند، در ادوار طولانی تحت استعمار انگلیس قرار داشت و به همین دلیل، جنبش های مختلف مبارزه با استعمار در آن رشد یافت که معروفترین آن، جنبش گاندی و دوستان و حامیان او بود.

امریکا و اهمیت پاکستان:

به نوشتۀ کانستابل' توجه روز افزون امریکا به وضعیت پاکستان در درجۀ نخست سیاست واشنگتن در قبال پاکستان به زمان جنگ سرد میان ابرقدرت ها برمی گردد. واشنگتن درآن دوره، سیاست خود را به گونه یی طراحی کرد که نظام های حاکم در این کشور از کراچی تا راولپندی و اسلام آباد، حامی آن باشند؛ چرا که هند در این مدت، حامی مسکو یا طرفدار جنبش غیر متعهدها بود.

در عین حال می توان گفت که توجه کنونی امریکا به مسایل پاکستان ناشی از حضور در صحنۀ جنگ در افغانستان یا شرق میانه و نیز، مناطق سرحدی پاکستان و افغانستان است. نباید فراموش کرد که عملیات نابودی بن لادن در خاک پاکستان، طراحی و در آنجا انجام گرفت.

پاکستان از دهۀ پنجاه:

نویسنده در یکی از سرفصل های اصلی کتاب باعنوان 'پاکستان از دهۀ پنجاه' می نویسد: از آنجا که تاریخ ملت ها و کشورها خط سیر مستقیمی ندارد، پاکستان نیز از این قاعده مستثنی نبوده و فراز و نشیب و مشکلات متعددی را تجربه کرده است که از آن جمله می توان به تلاش برای کسب حق تعیین سرنوشت و آزادی ملی اشاره کرد که در آن زمان به ویژه در بین ملت های عرب شدت گرفته بود. در این فصل نویسنده، همچنین به مشکلات بین هند و پاکستان و استقلال آن پرداخته است و در همین بخش به وجهۀ مسلمانان این کشور و گرایش های مذهبی آن به ویژه در بین جوانان محصل گریز زده است.

نویسنده در بخش دیگری به معرفی عبدالسلام دانشمند پاکستانی و برندۀ جایزه نوبل فزیک پرداخته و می نویسد: اوفارغ التحصیل پوهنتون پنجاب بوده و تحصیلات عالی خود را در پوهنتون کمبریج کامل کرد و پس ازآن تلاش های خود را بر پژوهش در زمینۀ علم فزیک نظری در مرکز بین المللی شهر تریستا در ایتالیا متمرکز کرد. نکتۀ عجیب اینکه پاکستان از پروفیسر عبدالسلام که در سال ۱۹۷۹ جایزۀ نوبل فزیک را از آن خود کرد، یادی نکرد.

لاهور پایتخت فرهنگی پاکستان:

نویسنده در ادامه با اشاره به اهمیت شهر لاهور از آن به عنوان پایتخت فرهنگی پاکستان یاد می کند و در فصل دیگری از 'بازی با آتش' می نویسد: در سال ۲۰۱۰ از پوهنتون لاهور دیدار و از نزدیک شاهد نفوذ انجمن محصلان و شعارهای مذهبی آنان بودم. این محصلان پاکستانی ضمن مخالفت با ارزش های جوامع غرب، آنرا با اصول اعتقادی و ارزش جامعۀ پاکستان در تعارض می بینند. یکی از محصلان به من گفت که برخی ارزش ها و عادات از غرب وارد جوامع مختلف می شود، اما ما هرگز ا جازه نمی دهیم که چنین اتفاقی در پاکستان رخ دهد؛ از جملۀ این عادات استفادۀ مواد مخدر، موسیقی، فعالیت رسانه یی و یا روابط آزاد دختران و پسران است.

کانستابل در این زمینه با طرح دیدگاه شخصی خود می نویسد: من دیدگاه این محصل پاکستانی را کاملا برگرفته از نظر طالبان نسبت به جهان خارج یافتم.

ترور حاکم پنجاب:

کانستابل معتقد است: چنین مواضعی منجر به بروز افراطی گری هرچه بیشتر در پاکستان می شود. یک سال پس از سخنان محصل یادشده، یکی از افراط گرایان پاکستانی که در میان محافظان سلیمان تیسیر حاکم پنجاب، قرار داشت، او را ترور کرد. اما خطرناکتر از ترور این فرد، رفتاربرخی محافظان، افسران پلیس و... است.

وی در ادامۀ این بخش از کتاب خود می نویسد: جامعۀ پاکستان بیش از آنچه تصور می شود، متعصب است؛ به گونه یی که سایۀ ترس و نگرانی بر سر حاکمان مناطق مختلف موجب می شود که هیچ گونه برخوردی با گروه های افراطی نداشته باشند.

تفاوت مردم عادی و نخبگان:

نویسنده در این سرفصل از کتاب می نویسد: چنگال های فقر شدید بخش های زیادی از مردم پاکستان را گرفتار کرده و آنها را شکسته و فرتوت کرده است، در بسیاری مواقع افرادی را می بینی که چهرۀ آنها حدود ۲۰ سال بیش از آنچه هست، مسن تر نشان داده می شود. وی در پاسخ به مشکلات معیشتی اشاره کرده و می نویسد: فقر تا آنجا پیش رفته است که برخی برای پرداخت قرضه های شان، یکی از کلیه های خود را می فروشند.

نویسنده همچنین مواردی از منافع شخصی یا گروهی در بین اعضای دولت یا پارلمان این کشور را ثبت کرده و از کوتاهی رهبران غیر نظامی انتقاد کرده است. نبود برخورد جدی با عوامل فقر و فساد را مطرح می سازد و بر لزوم توجه به مدیریت مشکلات در راستای تامین منافع عامۀ مردم نه منافع شخصی و گروهی تاکید دارد.

جین برلز روزنامه نگار امریکایی در مقاله یی که در تاریخ ۲۰۱۱/۸/۸ در نیویارک تایمز منتشر شد، در تحلیل این کتاب نوشت: نویسندۀ بازی با آتش، در کتاب خود سعی داشته است، زنده گی قشر فقیر جامعۀ پاکستان را به تصویر کشد، زنده گی یی که بسیار ترحم آمیز است.

به عقیدۀ برلز، به هر حال صرف نظر از توافق یا اختلاف نظرهای مختلف با نویسنده، نکتۀ مهم این است که وی به خطر رواج افراط گری و خشونت در یک کشور بزرگ آسیایی اشاره کرده است و می نویسد: دین مردم این کشور اسلام است، اسلامی که مبتنی بر محبت، تاکید بر ارزش و حقوق انسانی است.

نگاه منتقد:

برخی از منتقدان این کتاب بر این باور اند که نویسنده توانسته تا حدی در جامعۀ پاکستان نفوذ کند، از موضوع افراط گری و عوامل آن فراتر رود و با محصلان، دهقانان، وزیران، زنان فقیر، مدیران صنایع و... دیدار و گفتگو کند و نکات ریز و ظریف موجود در حیات روزمرۀ مردم این کشور را به رشتۀ تحریر در آورد. نویسنده پس از این کنجکاوی ها موضوعات را مورد تحلیل قرار داده است.

به اعتقاد وی: پاکستان جامعه یی است که از پس مانده های آفت ملوک الطوایفی، بی عدالتی و مشکلات فراوان زنان فقیر رنج می برد، با مشکل قدرت و نفوذ رو به افزایش ارتش به ویژه در بین جنرالان دست به گریبان است و البته رشد روزافزون جریان های مذهبی افراطی را نیز، باید به تمام این مشکلات افزود.

به عقیدۀ این منتقدان، اگرچه کانستابل با مهارت رسانه یی برخی مشکلات سیاسی اجتماعی این کشور را با ابعاد و پیچیده گی های مختلف مطرح کرده که از بطن جامعۀ پاکستان انتخاب شد، اما هنوز نکات بسیاری از ابعاد اجتماعی - سیاسی این جامعه، از جمله دخالت های امریکا در پرورش و حمایت از برخی گروه ها به منظور تقویت موضع و منافع این کشور در منطقه، از نگاه نویسنده دور مانده است.

د افغان بیسیم ګرانو پیرودونکو!

مونږ پر دې ویاړو چې تاسو ته خبر درکړو چې افغان بیسیم د خپل ټول ځواک په کارولو سره تل کوښښ کوي تر څو په هېواد کې تر ټولو ښه مخابراتي خدمات او آسانتیاوې تاسو ته برابرې کړي.

افغان بیسیم د مخابراتي خدماتو لومړنی وړاندې کوونکی شرکت دی چې هودِ لري د تل لپاره د موبایل ټلیفون د ښه خدماتو وړاندې کوونکي شرکت په توګه هم پاتې شي. افغان بیسیم به د خپل پراختیایی پروګرام په ترڅ کې په راتلونکو څو ورځو کې د خپلې ملي شبکې په لوړولو باندې بوخت وي. مونږ په پام کې لرو چې خپلو ټولو پېرودونکو ته ښې اړیکې، د غږ ښه څرګندوالي، ګن شمېر وړتیاوې او په ټوله کې د لوړ کفیت لرونکي خدمات وړاندې کړو.

په داسې حال کې چې مونږ د راتلونکو پرمختګونو لپاره ډېر خوښ یاستو، باید تاسو ته خبر درکړو چې د داخلي شبکې د لوړولو پر مهال کېدای شي د افغان بیسیم په خدماتو کې ځینې کوچنۍ ستونزې رامنځ ته شي. هیله ده چې هیڅ یو له تاسو څخه د افغان بیسیم د خدماتو په اړه له کومې ستونزې سره مخامخ نه شي، او که چېرته مخامخ هم شئ نو ډاډمن اوسئ چې دا ستونزې به لنډ مهاله وي او زر تر زره به له منځه ولاړې شي.

که چېرته تاسو تر اوسه د افغان بیسیم پېرودونکی نه یاست، اوس د دې کار لپاره ښه دلیل لرئ. که چېرته تاسو یو ځل د افغان بیسیم پېرودونکی شئ، نو د هغه د نویو او په زړه پورې خدماتو او وړیا ټلیفونونو د کارونې لپاره به هودِ وکړئ چې تل د افغان بیسیم د پېرودونکي په توګه پاتې شئ. د افغان بیسیم لپاره راتلونکی په ربښتیا سره روښانه دی! هیله ده له مونږ سره یو ځای شئ او د افغان بیسیم د پرمختللې داخلي شبکې او د هغې د نویو وړتیاو څخه ګټه پورته کړئ.

مونږ ستاسو د پوهېدنې او پاملرنې له امله مننه کوو او د هغو ورځو په هیله یوو چې پوره نوې او یوه پرمختللې شبکه ستاسو چوپړ ته وړاندې کړو.

د افغان بیسیم شرکت
د افغانانو او د افغانانو لپاره

افغان بیسیم
د افغانستان نښلوونکی
Afghan Wireless
Connecting Afghanistan
With The All-New & Improved
National Mobile Network

معیار های بین المللی حقوق بشر برای تطبیق قوانین

تامین نظم و ا منیت در دیموکراسی: برای استفاده از حقوق و آزادی های فردی، هر شخص باید صرف محدودیت هایی را که توسط قانون مشخص شده است مراعت نمایند.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه پې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: خادم احمد
موبایل: ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل: ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل: ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com

ACKU